

TEDENSKI NOVIČNIK

Informacije s področja covid-19

Datum: 1. 9. 2022

Tedenski novičnik zajema zadnja ključna sporočila in novosti na področju covid-19: informacije s strani pristojnih evropskih institucij, epidemiološke situacije v Sloveniji, napovedi podatkov o gibanju okužb s SARS-CoV-2 in ključna sporočila Posvetovalne skupine za spremljanje gibanja virusa SARS-CoV-2.

Novičnik služi kot izhodiščno orodje za jasno in konsistentno komuniciranje aktualnih informacij na področju covid-19.

1. ECDC/EMA NOVICE

EVROPSKI CENTER ZA PREPREČEVANJE IN OBVLADOVANJE BOLEZNI (ECDC)

- [Poročilo pregleda držav: 33. teden](#)

Ob koncu 33. tedna (konec tedna 21. avgusta) je splošna stopnja primerov covid-19 v EU/EEA upadla za 21 % v primerjavi s prejšnjim tednom kot del 5-tedenskega trenda upadanja, vendar število okužb ostaja visoko (393 primerov na 100.000 prebivalcev).

- [ECDC je objavil dokument Covid-19 in drugi respiratorni virusi: ublažitev njihovega širjenja ob vrnitvi otrok v šole po Evropi](#)

Za ohranitev varnega šolskega okolja in čim večjega zmanjšanja odsotnosti učencev ter zaposlenih, je pomembno nadaljnje preprečevanje prenosa respiratornih virusov, kot so gripa, respiratorni sincicijski virus (RSV), norovirus in SARS-CoV-2.

- [Dolgoročni kvalitativni scenariji in premisleki o njihovih posledicah za pripravljenost in odzivanje na pandemijo covid-19 v EU/EEA](#)

Objavljen dokument določa scenarije, ki naj bi bili verjetni, notranje dosledni in vsebujejo koherentne opise možnih scenarijev v prihodnje.

EVROPSKA AGENCIJA ZA ZDRAVILA (EMA)

- EMA je objavila klinične podatke o uporabi poživitvenega odmerka cepiva Spikevax pri mladostnikih, starih od 12 do 18 let (več na [povezavi](#)).
- EMA je pričela s pregledom vloge za odobritev prilagojene različice cepiva Comirnaty (več na [povezavi](#)).

2. EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA

Z drugim odmerkom je v Sloveniji cepljenih 58 % prebivalcev, s prvim poživitvenim pa 31 % prebivalcev. S prvim odmerkom je cepljenih 82 % starejših od 60 let, z dvema odmerkoma 81 % starejših od 60 let, s prvim poživitvenim odmerkom 60 % in z drugim poživitvenim odmerkom 1 % starejših od 60 let. Za primerjavo: v državah EU/EEA je prvi odmerek prejelo 92,5 % starejših od 60 let, dva odmerka 90,7 %, prvi poživitveni odmerek 83,8 % in drugi poživitveni odmerek 14,7 % starejših od 60 let ([vir](#)).

Odločitve posameznih držav o priporočilih in ukrepih glede covida-19 so vezana glede na stopnjo precepljenosti v posamezni državi.

3. MODELI ZA EPIDEMIOLOŠKO MODELIRANJE: ZADNJE PROJEKCIJE

Poletni val je končan. Trenutno je Slovenija po številu zaznanih primerov (675/1 milijon) država z največjim številom okuženih na 1 milijon v Evropi (Avstrija in Grčija sta v istem razredu).

V nadaljevanju se zaradi pričetka šole in povečanja mobilnosti lahko pričakuje dokončna zaustavitev padanja ter porast števila okužb.

Po prvem scenariju se pričakuje postopno povečevanje povprečnega števila okužb nekje od 10. 9. 2022 dalje. Torej s pričetkom študijskega leta.

Drugi scenarij je podoben prvemu, le da se predvideva bolj izrazito povečanje, predvsem v mesecu oktobru zaradi začetka študijskega leta. V obeh scenarijih se upošteva nizka precepljenost prebivalstva s poživitvenimi odmerki in učinkovitost cepljenja pri preprečevanju težjih potekov bolezni. Scenariji z različnimi deleži precepljenosti prebivalstva, predvsem pri starejših skupinah populacije, še niso pripravljene.

Glede na možne scenarije se lahko v povprečju pričakuje največ do 5.000 okuženih na dan (v zimskem valu 2022 je bilo povprečje na vrhu 15.000). V bolnišnicah na navadnih oddelkih se pričakuje okoli 500 obravnav, na intenzivnih oddelkih pa glede na trenutne projekcije do 50 obravnav.

Scenariji temeljijo na predvidevanju podobnega obnašanja in lastnosti virusa, ki so značilne za različico omikron.

4. PRESEŽNA UMRLJIVOST V SLOVENIJI PO METODOLOGIJI EUROMOMO

V sklopu mreže EuroMOMO (angl. European mortality monitoring) smo vzpostavili tedensko spremljanje splošne umrljivosti, v katerega so vključeni vsi umrli ne glede na vzrok smrti. Pri tem ocenjujemo odstopanja opazovane umrljivosti od pričakovane umrljivosti, modelirane na podatkih o splošni umrljivosti v letih 2015-2019. Odstopanja umrljivosti so ovrednotena z oceno presežnega števila umrlih in s t. i. z-vrednostjo v opazovanem tednu. Z-vrednost izraža, za koliko standardnih odklonov število umrlih v opazovanem tednu odstopa od pričakovane ravni (presežek umrljivosti). Model upošteva časovne zamike med datumom smrti in datumom registracije smrti ter napove število smrti v zadnjih petih opazovanih tednih, čeprav vse še niso bile registrirane.

V 32. tednu leta 2022 (8.-14. 8. 2022) v Sloveniji beležimo z-vrednost 0,27 oziroma normalno variabilnost umrljivosti (porast v primerjavi s predhodnim tednom, vendar je točen podatek o z-vrednosti zaradi zakasnitev pri registraciji smrti lahko nezanesljiv). Število vseh umrlih v 32. tednu je bilo za 2 % večje od pričakovanega števila vseh umrlih. Presežne umrljivosti, statistično opredeljene kot z-vrednost 2 ali več, trenutno za omenjeni teden ne beležimo v nobeni starostni skupini.

Več informacij najdete na [naslednji povezavi](#).

5. POSVETOVALNA SKUPINA ZA CEPLJENJE PROTI COVIDU-19

Cepljenje je enostaven, varen in učinkovit ukrep za zaščito pred težko obliko covid-19.

Trenutno se predvsem priporoča drugi poživitveni odmerek za osebe s povečanim tveganjem za težji potek (posebej ranljivi kronični bolniki), oskrbovance domov za starejše in vse osebe, stare 80 let in več, priporočljiv pa je tudi za osebe stare 60 let in več.

Osebam, ki so prejele osnovno cepljenje, se za podaljšanje zaščite priporoča prvi poživitveni odmerek. Osebam, ki še niso pristopile k cepljenju proti covid-19, svetujemo, da to storijo čimprej.

Zadnja priporočila in navodila za cepljenje proti covidu-19 so na voljo na [naslednji povezavi](#).

6. POSVETOVALNA SKUPINA ZA SPREMLJANJE GIBANJA VIRUSA SARS-COV-2

Preventivna priporočila

Pomembno je upoštevanje vseh dobro poznanih preventivnih priporočil:

- vzdrževanje medosebne razdalje,
- pravilno umivanje rok,
- pravilno razkuževanje rok,
- izogibanje dotikanju obraza (oči, nosu in ust),
- higiena kihanja in kašlja ter
- učinkovito prezračevanje zaprtih prostorov.

Samotestiranje

Samotestiranje predstavlja učinkovit ukrep pri obvladovanju epidemije covid-19, saj omogoča hitro prepoznavo okužb s SARS-CoV-2 ter takojšnjo izolacijo potrjenih primerov in s tem zajezi širjenja okužbe. S pričetkom novega šolskega leta se priporoča samotestiranje v domačem okolju za učence/dijake:

- ob pojavu simptomov značilnih za covid-19 (najpogostejši simptomi: vročina, kašelj, bolečine v žrelu, nahod, slabo počutje, utrujenost, glavobol, bolečine v mišicah in sklepih, izguba vonja in okusa ter prebavne težave),

- po stiku z okuženo osebo.

Če razvijejo simptome značilne za covid-19, o tem obvestijo tudi pediatra oziroma izbranega osebnega zdravnika. V primeru pozitivnega rezultata potrditvenega testiranja pri učencu/dijaku, starše prosimo, da o tem obvestijo vzgojno-izobraževalni zavod, ki ga učenec/dijak obiskuje.

Več informacij glede samotestiranja je dostopnih na [naslednji povezavi](#).

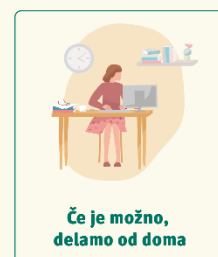
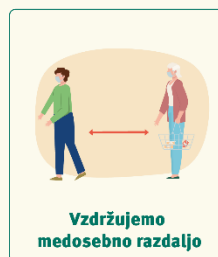
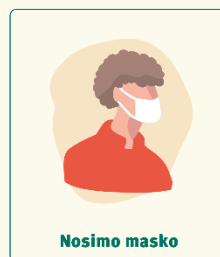
Priporočila in navodila za vzgojno-izobraževalne zavode so dostopna na [naslednji povezavi](#).

KLJUČNA SPOROČILA:

- Upoštevanje že dobro poznanih preventivnih priporočil.
- Cepljenje dokazano preprečuje tveganje za težji potek covid-19, predvsem pri starejših od 60 let. Pri osebah, ki so že prejele prvi pozitivni odmerek, se v trenutni situaciji priporoča cepljenje z drugim pozitivnim odmerkom.
- Zaradi pričetka šolskega leta se pričakuje porast števila okužb.
- S pričetkom novega šolskega leta se priporoča samotestiranje v domačem okolju za učence/dijake ob pojavu simptomov značilnih za covid-19 ali po stiku z okuženo osebo.

COVID-19 PREVENTIVNA PRIPOROČILA

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

 Ministrstvo za zdravje
Republika Slovenija

 EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj